

HORIZONTI

Ekološko udruženje građana HORIZONTI je od osnivanja 1999. godine počelo sa štampanjem istoimenog ekološkog informatora u cilju pospešivanja komunikacije i protoka informacija, pre svega između ekoloških organizacija i predstavnika lokalne vlasti, ali i uopšte informisanja građana o najznačajnijim temama iz oblasti zaštite životne sredine.

U međuvremenu je prerastao u gradski informator i rađen je kroz različite projekte drugih organizacija, poput Udruženja TERRA'S uz podršku Službe za komunalne poslove, preduzetništvo i zaštitu životne sredine, koja je od 1. januara 2011. godine, reorganizovana u Službu za zaštitu životne sredine i održivi razvoj.

Grad Subotica

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ,
ПРОСТОРНЕ ПЛАНИРАЊА
И
ГРАДЊЕ

РЕПУБЛИК ОФ СЕРБИЈА
МІНІСТЕРСТВО ОФ ЕНВІРОНМЕНТ,
МІНІНГ АНД СПАТІАЛ ПЛАННІНГ

По мери природе

Ovaj 38. broj Ekološkog informatora HORIZONTI je rezultat projekta Regionalnog Arhus centra Subotica koji Otvoreni univerzitet realizuje uz podršku Fonda za zaštitu životne sredine Republike Srbije i Grada Subotice.

AARHUSSU
ARHUS CENTAR SUBOTICA

DOĐITE, POZOVITE,
PIŠITE,
INFORMIŠITE SE!

Radnim danima od 10 do 16 časova
Otvoreni univerzitet (II ulaz)
Trg cara Jovana Nenada 15
24000 Subotica

OTVORENI UNIVERZITET
SZABADEGYETEM
OPEN UNIVERSITY
SUBOTICA

024 554 600 / 127
aarhussu@openunsubotica.rs
www.aarhussu.rs

Elektronska verzija informatora se nalazi na Internet adresama:

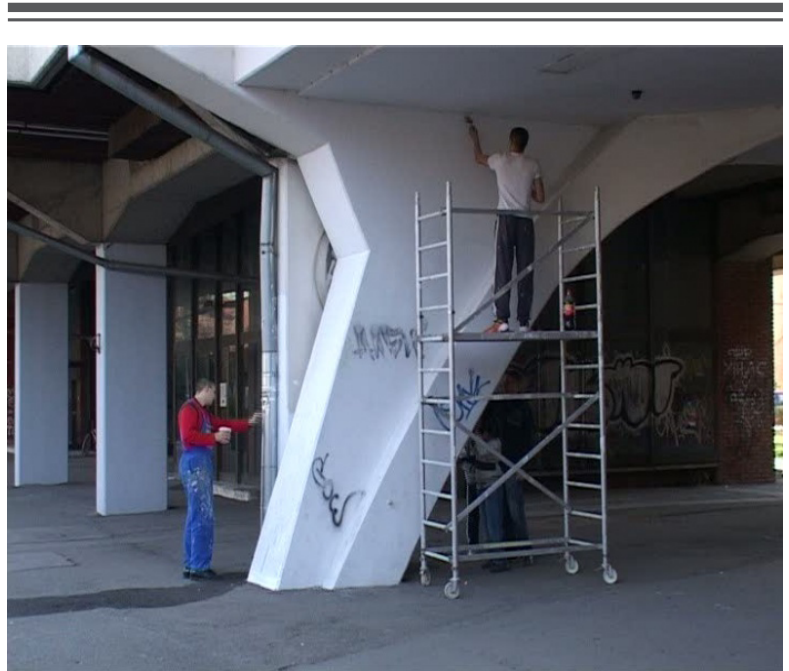
www.aarhussu.rs, www.terras.org.rs i

www.subotica.rs/sr/4266/edukacija-i-informisanje

Izdavač: Otvoreni univerzitet
Regionalni Arhus centar Subotica
Trg cara Jovana Nenada 15, 24000 Subotica
Telefon/fax: 024-554-600 lokal 127

Urednik izdanja: Snježana Mitrović
Saradnici: Pavle Budinčević
Nataša Đereg
Prevod: Čila Nemet

Teh. priprema i dizajn: Agencija Organizator
Štampa: Printex, Subotica
Tiraž: 800

UČENICI POLITEHNIČKE ŠKOLE KREČILI GRAFITE U CENTRU GRADA

Krečenjem stubova kod Robne kuće "Centar", 12. marta, desetak učenika završnih razreda Politehničke škole i ove godine je počelo sa lepim i korisnim aktivnostima praktične nastave. Ovi učenici, sprovodeći praksu iz obrazovnog programa, ulepšavaju grad, kreće grafite na nekoliko lokacija u centru grada, čime čine grad lepšim. Finansijsku podršku ovoj akciji koja je ustanovljena prošle godine pružila je lokalna samouprava.

Završni razred dekoratera zidnih površina i molera Politehničke škole spojio je lepo i korisno i ove godine. Desetak učenika su svoju praktičnu nastavu ponovo izveli krećući grafite na nekoliko lokacija u gradu – kod zgrade Doma vojske, te robnih kuća Centar i Beograd.

Ovim učenici Politehničke škole nastavljaju praksu ustanovljenu prošle godine, kada su na istim lokacijama krećući grafite.

Kao i prošle, i ove godine su učenici imali podršku lokalne samouprave. Naime, Grad Subotica je pružio finansijsku podršku u nabavci materijala za krečenje.

Izvor: yueco.rs

Sadržaj:

- Čovečuljak upozorava već dve godine
- Potpisan memorandum o saradnji u oblasti upravljanja otpadom
- Radovi na regionalnoj deponiji počinju naredne godine
- Revizija zaštite parka prirode "palić"
- Zaustavljena izrada nacrtu plana užeg gradskog jezgra

ČOVEČULJAK UPOZORAVA VEĆ DVE GODINE

Potpisivanjem Memoranduma o saradnji Otvorenog univerziteta Subotica sa resornim ministarstvom i Gradom Subotica, a uz podršku OEBS-a, 4. marta 2010. godine, je počeo sa radom Regionalni Arhus centar Subotica.

Osnovne aktivnosti su usmerene na edukaciju različitih interesnih grupa za sprovođenje Arhuske konvencije u cilju efikasnije zaštite životne sredine, te omogućavanje permanentnog pružanja visokokvalitetnih informacija o životnoj sredini i njihovo distribuiranje u javnosti na način prijemčiv korisnicima. Samo

VOLONTERI U AKCIJI

Volonteri Arhus centra su bili uključeni u "eko-patrole" preko projekata Udruženja TERRA'S: "Zelene zgrade Subotice" i "Mladi protiv otpada". Obilazili su i prijavljivali divlje deponije na Kelebiji, Tavankutu, centru Subotice. Namera je bila da se kroz eko patroliranje i seminare utiče na podizanje nivoa svesti mladih s ciljem pokretanja aktivizma na polju zaštite životne sredine, popularizuje Zakon o Arhuskoj konvenciji i ukaže na problem otpada kao ozbiljnog zagađivača životne sredine. U akciji „Od vrata do vrata“ volonteri su obilazili stanare zgrada pozivajući ih da se uključe u akciju razdvajanja reciklabilnog otpada.

u 2012. godini je održano više od 20 seminara, sastanaka i skupova za različite ciljne grupe: studente Fakulteta tehničkih nauka iz Novog Sada, Univerziteta Singidunum i Ekonomskog fakulteta iz Subotice, učenike Hemijsko-tehnološke škole „Lazar Nešić“ iz Subotice, predstavnike civilnih organizacija i lokalnih samouprava Severnobačkog i Severnobanatskog okruga.

Pregledajući prošlogodišnji radni kalendar centra za podsećanje je okrugli sto organizovan u saradnji sa Misijom OEBS u Srbiji, pod nazivom „Održivim partnerstvom ka zdravoj životnoj sredini“. Cilj je bio uspostavljanje saradnje Arhus centara iz Srbije, kao i lokalnih samouprava i ekoloških organizacija na unapređenju u

rešavanju pitanja vezanih za zaštitu životne sredine.

Zajedno sa resornim ministarstvima održani su različiti skupovi. Jedan od njih je prezentacija Protokola o vodi i zdravlju.

Uspostavljena je odlična saradnja sa preduzećem "Regionalna deponija", te je za civilne organizacije upriličena prezentacija nacрта Regionalnog plana

upravljanja otpadom za Grad Suboticu i opštine Bačka Topola, Mali Idoš, Kanjiža, Senta, Čoka i Novi Kneževac (2013-2022.) i diskusija o primedbama i predlozima na Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu projekta: Izgradnja Regionalne deponije u Subotici.

Arhus centar je pokrenuo ili je učestvovao u mnogobrojnim javnim

PREZENTACIJA NA FESTIVALU

I prošle godine Regionalni Arhus centar Subotica je bio uključen u organizaciju Paličkog festivala evropskog fima, program ekoloških filmova ECO DOX. U Art bioskopu "Aleksandar Lifka", pre početka svake projekcije, predstavnici nekoliko ekoloških nevladinih organizacija predstavljali su svoj rad. U opuštеноj atmosferi, pored promotivnog materijala koji se deli, posetioci su se kroz razgovor upoznavali sa aktivnostima ne samo Arhus centra, već i Udruženja TERRA'S, CEKOR-a, EUG "HORIZONTI" sa Kompost timom, RIPARIA, PROTEGO, kao i Udruženja MLADI I IGRA. Pored toga, u foajeu bioskopa, bila je postavljena izložba fotografija, kao i predmeti za svakodnevnu upotrebu napravljeni od recikliranog materijala.

kampanjama povodom obeležavanja različitih datuma poput 22. aprila, Dana planete Zemlje ili 9. maja, Dana Evrope. Aktivnosti su prezentovane građanima u "Ekološkoj ulici", 5. juna, na Svetski dan zaštite životne sredine kada je Gradska uprava Subotice upriličila program "Nedelja ekologije".

Mnogobrojni posetioci Arhus centra su mogli da uživaju u postavci fotografija uhvaćenih umetničkim okom Đorđa Suvajdžića i Ante Tabakovića. Najradoznaliji su bili mališni vrtića „Kolibri“ i učenici trećeg razreda osnovne škole „Ivan Goran Kovačić.

PUBLIKACIJA "KVALITET ŽIVOTNE SREDINE U SEVERNOBAČKOM OKRUGU"

Jedan od važnijih aktivnosti Regionalnog Arhus centra Subotica jeste izdavanje publikacija o kvalitetu životne sredine koju Otvoreni univerzitet realizuje preko projekta uz podršku Republike Srbije i Grada Subotice. Osnovni cilj je uspostavljanje saradnje između lokalne samouprave i građana, te njihovo bolje inform-

isanje i edukacija da bi se aktivnije uključili u donošenje odluka što će omogućiti sprovođenje demokratskih procesa iz oblasti zaštite i unapređenja životne sredine.

Tako je prošle godine štampana publikacija „Kvalitet životne sredine Grada Subotice u 2011. godini“. Ovo izdanje je prvi korak koji je Arhus centar načinio u saradnji sa stručnim saradnicima Službe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj Grada Subotice i Zavoda za javno zdravlje Subotica.

Publikacija je izraz nastojanja da se aktivno doprinese unapređenju informisanja javnosti, odnosno „učvršćivanju“ prvog stuba Arhuske konvencije i od koristi je svima koji su zainteresovani za stanje životne sredine, a podaci služe u promovisanju učešća javnosti u donošenju odluka.

Privodi se kraju izrada nove publikacije „Kvalitet životne sredine Severnobačkog okruga u 2012. godini“, u kojoj je osim Subotice, obuhvaćena Bačka Topola i Mali Idoš.

ISPITIVANJA ZEMLJIŠTA IZ LAGUNA KOD POGONA "INTERCORD"

U publikaciji se navodi i izveštaj autorke, Olge Lompar, iz Zavoda za javno zdravlje Subotica, o ispitivanju zemljišta laguna kod pogona Intercord, koji u celosti prenosimo:

Dana 21.08.2012. oko 14 časova došlo je do požara u delu objekta gde se obavlja reciklaža sekundarnih sirovina fabrike Intercord u Subotici i lagunama u koje se odlaže mulj sa uređaja za prečišćavanje otpadnih voda. Izgoreo je i manji deo jednog objekta, a sprečeno je paljenje okolnih objekata.

Više od mesec dana bilo je prisutno tinjanje i širio se dim sa laguna na lokaciji koja je bila zahvaćena požarom.

Na osnovu zahteva iz Službe za komunalne delatnosti i zaštitu životne sredine Grada Subotica, 17.09.2012. izvršeno je uzorkovanje četiri uzorka zemljišta sa lokacije zahvaćene požarom. Ispitivanja su vršena u laboratorijama Zavoda za javno zdravlje Subotica, a specifičnih organskih polutanata u GZJZ Beograd.

Rezultati su prezentovani na zasedanju štaba za vanredne situacija Grada Subotica gde su doneti zaključci o kratkoročnim i dugoročnim rešenjima problema dimljenja laguna kod prečištača otpadnih voda i gradske deponije.

O preduzetim aktivnostima od strane Zavoda za javno

zdravlje Subotica i rezultatima ispitivanja, blagovremeno i u kontinuitetu obaveštavana su sredstva javnog informisanja.

Analizom rezultata ispitivanja zaključeno je da je kod uzoraka zemljišta prisutno značajno zagađenje. Na ovoj lokaciji je radio pogon za štavljenje i preradu kože, a danas su lagune nekadašnje kožare mesto za odlaganje mulja sa uređaja za prečišćavanje otpadnih voda grada.

Koncentracije cinka i ukupnog hroma su u sva četiri uzorka zemljišta iznad vrednosti za koje je na osnovu „Uredbe o programu sistemskog praćenja kvaliteta zemljišta, indikatorima za ocenu rizika od degradacije zemljišta i metodologiji za izradu remedijacionih programa“ (Sl. glasnik RS, br. 88/2010), porebno izvršiti remedijaciju zbog značajne kontaminacije. Koncentracije olova i arsena su iznad remedijacionih vrednosti u po jednom, a koncentracije bakra, u dva uzorka zemljišta.

Konstatovane su visoke koncentracije olova, kadmijuma, bakra, nikla, arsena, žive, kobalta, barijuma, fenolnog indeksa iznad graničnih vrednosti.

Izuzetno visoke koncentracije ukupnog fosfora u uzorcima zemljišta imaju izraženi negativan uticaj na proces eutrofizacije jezera Palić, koje se nalazi u neposrednoj blizini ispitivanih laguna.

POTPISAN MEMORANDUM O SARADNJI U OBLASTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Gradonačelnik Subotice, Modest Dulić, i predstavnik koalicije „Zelena inicijativa” Miloš Đajić potpisali su, 29. januara, u Medija-centru Gradske kuće, Memorandum o saradnji u oblasti upravljanja otpadom na lokalnom nivou. Ključni aspekti Memoranduma odnose se na saradnju grada Subotice i „Zelene inicijative”, koja predstavlja mrežu od 22 organizacije građanskog društva u Srbiji, u aktivnostima koje će doprineti reviziji i unapređenju lokalnih planova upravljanja otpadom, podsticanju saradnje sa civilnim sektorom i promovisanju evropskih standarda u oblasti zaštite životne sredine, posebno u oblasti upravljanja otpadom. Potpisivanju Memoranduma prisustvovao je član Gradskog veća zadužen za zdravlje, socijalnu politiku i zaštitu životne sredine dr Atila Čengeri.

Subotica, kao grad, ima dobru praksu i iskustvo u saradnji sa nevladinim sektorom, posebno u onim oblastima gde civilne organizacije žele kroz svoj angažman da aktivno učestvuju i u izgradnji civilnog društva i u realizaciji programa, čime će doprineti unapređenju celokupne situacije u našem gradu, rekao je gradonačelnik Dulić, i dodao da u poslednje vreme, budući da su teme aktuelne, grad Subotica ima dobru saradnju sa organizacijama koje se bave zaštitom životne sredine.

- Upravljanje otpadom je sveobuhvatna i zahtevna oblast, jer realizacija projekata iz ove oblasti ne zavisi samo od organa državne uprave, lokalne samouprave i akata i propisa koje organi lokalne samouprave donose nego u značajnoj meri zavisi i od aktivnog uključivanja građana u realizaciju ovih projekata. Zbog toga je potpuno prirodna i neophodna saradnja sa civilnim organizacijama. Upravljanje otpadom podrazumeva, pre svega, promociju koncepta smanjenja otpada, promociju selektivnog odvajanja

ZELENI POSLANICI

Miloš Đajić, je najavio da se, na inicijativu koalicije „Zelena inicijativa”, u Narodnoj Skupštini Republike Srbije formira Zelena poslanička grupa. Prioritet je da oni budu ambasadori tema životne sredine u Skupštini Srbije, a ideja je da se pokaže da zaštita životne sredine ne poznaje političke boje i granice. Zelenu poslaničku grupu sačinjava 22 poslanika iz različitih stranaka: čak šest iz Demokratske stranke (Dejan Nikolić, Ivan Jovanović, Dušan Milisavljević, Radoslav Milovanović, Vesna Marjanović i Nada Kolundžija), petoro iz Socijaldemokratska partije Srbije (Dr Ivan Bauer, Slavica Savić, Vladimir Marinković, Vesna Milekić i dr Neven Cvetičanin), po dva iz Srpske napredne stranke, (Zoran Pralica i Katarina Rakić), Socijalističke partije Srbije (Dejan Radenković i Dijana Vukomanović), Demokratske stranke Srbije (Bojana Božanić i Milica Vojić Marković), Ujedinjenih regiona Srbije (Jelena Travar Miljević i Nenad Kitanović), te po jedan poslanik, iz Zelenih Srbije (Ivan Karić), Socijaldemokratske unije (Miljenko Dereta), te Saveza vojvođanskih Mađara (Elvira Kovács).

otpada, reciklaže i ponovne upotrebe recikliranog materijala sa ciljem da se količina otpada koja se izmesti na deponije smanji na najmanju moguću meru i da na taj način svi zajedno damo doprinos zaštiti životne sredine, naglasio je Modest Dulić.

Koalicija „Zelena inicijativa” nastala je pre skoro dve godine, kroz različite

aspekte je pokušala da unapredi sistem upravljanja otpadom i na neki način u tome uspela, ali veliki problem predstavlja odluka o ukidanju Fonda za zaštitu životne sredine, istakao je Miloš Đajić.

- Memorandum je do sada potpisalo šest gradova i opština. Naša ideja je da dobru praksu i ono što su preporuke stručnjaka i eksperata iz ove oblasti, a koja je proizašla iz jedinog sveobuhvatnog nacionalnog istraživanja koje se desilo prošle godine, primenimo u gradovima koji žele i imaju nameru da se dalje bave zaštitom životne sredine. Svedoci smo da tema životne sredine polako pada u zapećak, ali ovo je životna tema u kojoj svako od nas ima i uticaj, i posledicu. Zato je jako važno da bar na lokalnom nivou razvijamo sistem i utičemo na građane, jer oni u najvećoj meri generišu otpad, kazao je Đajić.

Prema njegovim rečima, Memorandum predviđa rad na reviziji akcionih planova upravljanja otpadom. Svaka jedinica lokalne samouprave bila je još prošle godine dužna da uđe u proces revizije tih akcionih planova, ali neki ih, kako je rekao, nisu ni doneli.

- Mi imamo sistem koji nije sveobuhvatan. „Zelena inicijativa” lokalnim samoupravama hoće da pomogne u pružanju kontakata, mapiranju problema i njihovom promovisanju i u Beogradu, i u drugim centrima gde ti problemi mogu da počnu da se rešavaju, a to je, pre svega, ukidanje velikog broja taksi i samim tim smanjenje budžeta. I sami znamo da je najveći teret upravljanja otpadom upravo na jedinicama lokalne samouprave. Sve to mora da rezultira jednom mrežom opština i gradova koja će sa Stalnom konferencijom gradova i opština i dalje insistirati na tome da se ono što trenutno nije primenjivo u zakonodavstvu menja, a da ono što je dobro bude i finansirano, rekao je Miloš Đajić.

RADOVI NA REGIONALNOJ DEPONIJU POČINJU NAREDNE GODINE

Kako bi se dugoročno rešio problem otpada u regionu, grad Subotica i opštine Bačka Topola, Kanjiža, Senta, Mali Idoš i Čoka su za svoj region osnovale zajedničko preduzeće „Regionalna deponija“ d.o.o. Subotica čiji je zadatak da izgradi nov, savremeni regionalni sistem za upravljanje otpadom u skladu sa evropskim standardima. Radovi na Regionalnoj deponiji bi trebalo da započnu početkom 2014. godine.

- Nezahvalno je davati prognoze, ali posao oko izgradnje deponije biće završen za godinu do dve, što je mnogo kraće od priprema koje se moraju obaviti. Tako da će regionalna deponija, ako sve bude teklo po planu, otpočeti sa radom u 2016. godini, a samim tim startuje se sa zatvaranjem sadašnjih deponija otpada - objašnjava Andrea Kikić, direktorica Regionalne deponije i dodaje da je nakon javne rasprave o proceni uticaja na životnu sredinu Regionalne deponije, bilo nekoliko primedbi od strane Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode i grada Subotice. Primedbe su se odnosila na tretman prerade vode i biljni svet, koji je zaštićen, a nalazi se u blizini prostora gde će se graditi deponija.

Inače, Grad Subotica i Opštine Bačka Topola, Mali Idoš, Čoka, Kanjiža i Senta su 2007. godine potpisali Sporazumom o saradnji opština i dogovorili se da se formira regionalna deponija za upravljanje čvrstim komunalnim otpadom, nakon čega je osnovana „Regionalna deponija“ d.o.o. Subotica. Od tada, pa do danas uglavnom su pribavljana sva potrebna dokumenta za gradnju objekta, a posao ide sporo zbog administracije i zbog velikog broja uslova, saglasnosti i tehničke dokumentacije koja je potrebna za ovakve projekte. U jesen 2011. godine je izdata lokacijska dozvola, na osnovu koje je „Hidrozavod“ izradio idejni projekat sa studijom opravdanosti, a nakon toga i glavni projekat. Sredstva

za gradnju objekta su obezbeđena preko IPA fonda u vrednosti od 16,8 miliona evra, a početkom 2013. godine je objavljena najava tendera za nadzor i za izgradnju regionalne deponije, potom i tender za predkvalifikaciju za nadzor nad radovima.

- Osim ovih nepovratnih sredstava iz IPA fonda, obezbedili smo i 4 miliona evra iz republičkog budžeta preko Fonda za zaštitu životne sredine, čije je obaveze nakon „gašenja“ preuzela Vlada RS, kao sopstveno učešće, jer je reč o prvom projektu u Srbiji koji podrazumeva sve elemente regionalnog sistema upravljanja otpadom. Sa ovim sredstvima moći ćemo praktično da zaokružimo celu investiciju - kaže Andrea Kikić, te objašnjava da procedura pribavljanja dokumentacije, raznih dozvola i saglasnosti je dugotrajna, a nakon završetka „papirologije“, sami građevinski radovi će trajati mnogo kraće. Takođe, napominje da je Evropska unija, kao finansijer projekta odredio pet godina za realizaciju investicije, računajući od decembar 2012. godine kada je potpisan finansijski sporazum, imajući u vidu iskustvo sa sličnim kapitalnim investicijama.

Planom izgradnje regionalne deponije otpada, koja će se nalaziti između Bikova i Oroma, bila je predviđena njena realizacija u fazama, ali zahvaljujući donaciji iz IPA fonda, odnosno sredstvima Evropske unije, moći će već u startu da se okonča gotovo čitav poduhvat.

- Izgrađićemo ne samo regionalnu deponiju, nego i sve četiri transfer stanice i reciklažna dvorišta u svim opštinama, nabaviti vozila, kontejnere i kante, a najvažnije je da ćemo imati sanitarnu deponiju sa izolacijom kroz koju ocedna voda neće moći da dopre do podzemnih voda i zemljišta. Zatim, tu će biti takozvana „linija za separaciju“ sa zadatkom da se sve korisne komponente izdvoje iz mešanog otpada tako da se u telo deponije

odlaže samo onaj deo koji je potpuno neupotrebljiv. Izgradnjom ovog kompleksa predvideli smo rešenje i za biootpad podizanjem „kompostane“, a s obzirom da je ona bila planirana tek u drugoj fazi, dopunjena je Studija o proceni uticaja na životnu sredinu i ovim elementom - kaže direktorica „Regionalne deponije“ Andrea Kikić. U prvoj fazi sama deponija imaće dve kasete za odlaganje otpada, koje će moći da se koriste otprilike osam godina, zatim prečistač otpadnih voda, a Subotica će dobiti reciklažno dvorište za odlaganje određenih vrsta opasnog otpada, koji ne bi smeli da se mešaju sa komunalnim. Sve ovo podrazumeva da će se u drugoj fazi izgraditi samo nove kasete deponije, a što se tiče drugih savremenih tehnoloških rešenja u ovoj oblasti, sa razvojem privrede i finansijskih mogućnosti će se primenjivati i dograđivati eventualno neke nove tehnologije, što će već spadati u neku treću ili četvrtu fazu već investicije.

NASELJENA MESTA DVA KM OD DEPONIJE

Predviđena lokacija regionalne deponije Subotica se naslanja na lokalni put IV reda, Subotica-Bikovo-Orom, na 19, 7 kilometara od Subotice, u jugoistočnom pravcu, sa njegove desne strane, navodi Regionalna deponija Subotica. Najbliža naselja u odnosu na predviđenu regionalnu deponiju su Gabrić i Orom, koji se nalaze na dva kilometra od lokacije. Površina predviđena za izgradnju regionalne deponije iznosi 46 ha i obuhvata parcelu br. 2635 k.o. Bikovo. Kako navodi u Regionalnoj deponiji lokacija se ne nalazi pored naselja Verušić. Podsetimo, Agencija Tanjug je emitovala vest pod naslovom „EU finansira gradnju regionalne deponije u Bačkoj“ u kojoj je naveden netačan podatak da će se otpad depremati u naselje Verušić kraj Subotice. Kako navode, taj podatak je izazvao veliku uznemirenost građana.

REVIZIJA ZAŠTITE PARKA PRIRODE „PALIĆ“

U Plavoj sali Gradske kuće, 18. marta, je održana javna rasprava povodom predloga Odluke o proglašenju zaštićenog područja Park prirode „Palić“ i predloga Odluke o proglašenju zaštićenog područja Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. Radi se o reviziji postojeće zaštite Parka prirode „Palić“, kao i o proglašenju novog zaštićenog područja u naselju Palić. Organizovanje javnog uvida i javne rasprave je zakonski predviđena procedura na osnovu Zakona o zaštiti prirode, na osnovu koga zaštićeno područje III kategorije proglašava jedinica lokalne samouprave na čijoj se teritoriji ono nalazi.

Tokom 2011. godine, na inicijativu Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode pokrenut je postupak revizije zaštite zaštićenog područja sa ciljem usaglašavanja odluke o zaštiti sa novim propisima, kojima je od 2009. godine posebno uređena oblast zaštite prirode.

Pored usaglašavanja sa novim propisima, cilj revizije zaštite je i usaglašavanje režima zaštite sa realnim stanjem prirodnih vrednosti, sa ciljem da se, na delovima gde je to neophodno, omogući preduzimanje mera sa ciljem poboljšanja kvaliteta vode i ekološkog stanja staništa strogo zaštićenih i zaštićenih vrsta. U tom smis-

lu, predloženo je skidanje zaštite sa dela na kom se nalazi gradski prečistač otpadnih voda i lagune prvog sektora Palićkog jezera, a pooštavanje režima na delovima gde se nalaze prirodne vrednosti, ugrožena staništa i ekološki koridori.

Na inicijativu meštana Palića, Pokrajinski zavod za zaštitu prirode je izradio Studiju sa predlogom zaštite za Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. Radi se o 31. stablu hrasta lužnjaka u naselju Palić – u ulicama Bele Bartoka, Petefi Šandora i na trgu Mađara Lasla. Zaštita se predlaže sa ciljem očuvanja dendrološke i hortikulturalne vrednosti starih stabala hrasta lužnjaka i vrednim primeraka drugih vrsta, zbog njihove autentičnosti, integralnosti, pejzažne atraktivnosti, starosti, dimenzija i očuvanosti, kao vrednog elementa pejzažne strukture naselja Palić.

Gradsko veće je, na sednici održanoj 20. februara 2013. godine, usvojilo Predloge odluka o proglašenju zaštićenog područja Park prirode „Palić“ i proglašenju zaštićenog područja Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. O predlozima ovih odluka raspravljace i odbornici Skupštine grada.

Izvor:www.subotica.rs

MEĐUNARODNI DAN VLAŽNIH VODA

Usvenirnici Gradske kuće, 1. februara, je otvorena izložba fotografija povodom Međunarodnog dana vlažnih voda, odnosno Ramsarske konvencije o močvarama. Na izložbi su istaknute fotografije močvarnih područja i živog sveta koji se nalazi oko nas. Na spisak Ramsarske konvencije uvršteno je i naše Ludaško jezero, i ova izložba samo je još jedno podsećanje na važnost očuvanja ovog prirodnog staništa. Osim Ludaškog jezera, na fotografijama je istaknut i Kapetanski rit, zatim Palićko jezero, kao i dolina Kireša.

MOČVARNA STANIŠTA UGROŽENA

Subotica i te kako ima razloga da obeležava, 2. februara, Svetski dan močvarnih staništa. Još davne 1971. godine u iranskom gradu Ramsaru potpisana je Konvencija o močvarnim staništima. Ramsarska konvencija predstavlja temeljni dokument i najvažniji međunarodni sporazum iz ove oblasti. Pre 36 godina Ludaško jezero je upisano u Ramsarsku listu močvarnih staništa.

Regulacija rečnih tokova, mere odbrane od poplava, isušivanje močvara i njihovo pretvaranje u obradivo zemljište, doveli su do toga da su vlažna, močvarna staništa jedna od najugroženijih u svetu. Specijalni rezervat prirode “Ludaško jezero” obuhvata jezero i obalu uz naselja Ludaš, Hajdukovo i Nosa i čini kompleks vlažnih staništa koji sadrži otvorene vodene površine, stepske, slatinske i vlažne livade, kao i tršćake. Ove godine je predviđeno nekoliko

projekata kako bi se poboljšala zaštita prirode. Prošle godine je pronađena nova vrsta leptira na Ludašu koja je jedina u Srbiji i u planu je da se uradi kartiranje biljnih vrsta.

Ludaško jezero je poznato gnezdište ptica vodenih staništa gde se gnezde retke vrste kao što su plavokljuna patka, ševarski cvrčić, brkata senica i mnoge grabljičice. Pored ptičjeg sveta ovde je prisutno 13 vrsta vodozemaca i 9 vrsta gmizavaca. U jezeru se nalazi 19 autohtonih i alohtonih vrsta riba.

Ramsarsku konvenciju je potpisalo više od 160 zemalja, među kojima i Srbija. Obeležavanjem Svetskog dana močvarnih područja skreće se pažnja uticaja klimatskih promena na gubitak vrsta i ekosistema u njima.

Izvor:yueco.rs

ZAUSTAVLJENA IZRADA NACRTA PLANA UŽEG GRADSKOG JEZGRA

U Velikoj većnici Gradske kuće, 21. februara, urbanisti na čelu sa Kornelijom Evetović Cvijanović i Terti Karoljem "pokušali" su da održe javnu prezentaciju Plana generalne regulacije I za zonu gradskog centra i užeg jezgra grada koji je već doživeo velike kritike zainteresovanih i zabrinutih građana. Posla kraćeg uvodnog dela i prvog pitanja o konkretnoj ulici, prezentacija je zapala u diskusiju i prebacivanje između dve strane (na ovom linku možete pogledati video zapise: <http://www.subotica.info/2013/02/19/javna-prezentacija-plana-generalne-regulacije>).

Posle skoro tri sata, pronađeno je kompromisno rešenje - da se sa dokument prezentuje po mesnim zajednicama.

Međutim, tada na scenu stupaju političke stranke, tako da su odbornici, na 2. vanrednoj sednici Skupštine grada, održanoj, 8. marta, sa 60 glasova za i samo jednim protiv, usvojili jedinu tačku dnevnog reda - Odluku o obustavi postupka izrade Plana generalne regulacije, „I“ za zonu gradskog centra i užeg gradskog jezgra i pristupanju ponovnoj izradi koncepta plana. Predlog je podnela Odbornička grupa Saveza vojvođanskih Mađara (SVM), a inicijativu SVM-a je podržao i gradonačelnik Subotice, Modest Dulić.

Usvojenom odlukom, Gradsko veće se obavezuje da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove odluke pripremi rešenje o razrešenju predsednika i članova Komisije za planove imenovanih rešenjem Skupštine grada i predloži rešenje kojim se menja broj članova Komisije za planove i imenuje novi sastav iz reda stručnih i nestranačkih lica. Do izlaska ovog izdanja "Horizontata", novi članovi nisu izabrani.

Gradsko veće se obavezuje i da u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove odluke utvrdi predlog akta kojim se pristupa stručnom preispitivanju koncepta svih planskih dokumenata koji su do sada doneti ili su u fazi pripreme, a odnose se na zonu užeg i šireg gradskog centra i užeg gradskog jezgra, od strane Instituta za arhitekturu i urbanizam Srbije ili druge stručne kvalifikovane institucije, a u skladu sa Zakonom o javnim

nabavkama.

U obrazloženju predloga odluke navedeno je da se u postupku izrade nacrtu Plana generalne regulacije za zonu gradskog centra i užeg gradskog jezgra u konceptualnom smislu pristupilo rešenjima kojim se predviđa da Subotica izgubi karakteristike secesijskog grada kao i da u narednih nekoliko decenija u potpunosti izgubi i svoj dosadašnji prepoznatljiv identitet.

U obrazloženju je navedeno i da je nakon ogromnog otpora Subotičana i dela stručne javnosti evidentno da se mora pristupiti novom konceptualnom rešenju urbanističkog uređenja gradskog centra i užeg gradskog jezgra i u tom smislu čitav postupak vrati na početak, kao i da je evidentno da se moraju preduzeti kadrovske promene u Komisiji koja je zadužena za stručnu kontrolu planskih dokumenata i davanje stručnih mišljenja.

I GRADONAČELNIK O PLANU

- Pozvao sam Demokratsku stranku da se pridruži inicijativi Saveza vojvođanskih Mađara i da se sa ostalim koalicionim partnerima na sledećoj sednici Skupštine grada zajednički izađe sa predlogom po kojem će biti zaustavljena izrada nacrtu Plana generalne regulacije I za zonu gradskog centra i užeg gradskog jezgra, izvršena revizija svih planskih dokumenata i zatražena supervizija postojećih planskih dokumenata, saopštio je, 5. marta, na konferenciji za novinare u Medija-centru Gradske kuće, gradonačelnik Subotice, Modest Dulić.

Između ostalog, je naglasio da su svi subjekti saglasni oko toga da Subotica mora da sačuva svoje secesijsko lice, da se nikada neće dozvoliti rušenje na stotine objekata i da nikome nije u interesu da Subotica izgubi svoj identitet koji je krasi, ali da je politika suviše bila inkorporirana u nešto što je stvar struke, planera, arhitekata i građevinaca.

On je takođe ocenio da je Zavod za urbanizam morao na bolji način da objasni šta je Plan generalne regulacije, šta donosi i kakve reperkusije ima za građane čiji se objekti nalaze u tom planu. Gradonačelnik, Modest Dulić, je na pres-konferenciji pročitao izjavu koju će uputiti na adrese građana čiji se domovi i imovina nalaze u zoni koju obuhvata nacrt Plana generalne regulacije I.

CIVILNI SEKTORI

GODIŠNJA SKUPŠTINA UDRUŽENJA TERRA'S

U subotu, 23. januara, održana je redovna godišnja Skupština Udruženja TERRA'S, na kojoj je Snježana Mitrović, zamenica predsednika, podnela Izveštaj o radu u 2012. i Plan rada za 2013. godinu. Istakla je da je realizovan jedan od najvažnijih projekata „ORGANICA.net“, podržan od strane Evropske unije kroz IPA program prekogranične saradnje Hrvatske i Srbije. Uz glavnog partnera Udrugu za kreativni razvoj "Slap" iz Osijeka, ostali partneri su bili PU "Naša radost" iz Subotice i Centar za predškolski odgoj iz Osijeka. Najznačajniji rezultati projekta su uvođenje organik obroka u 41 obdanište i vrtiće PU „Naša radost“ i „Naše nade“ u Subotici i jačanje kapaciteta organskih poljoprivrednika u obe države.

GDE SU SUBVENCIJE?

Godišnje okupljanje je bila prilika da se porazgovara i o problemima poput činjenice da "organskim farmerima" nisu isplaćene subvencije za 2011. godinu, a da za 2012. uopšte nije ni bila raspisana Uredba. Predočen im je Pravilnik za podršku razvoju poljoprivredne i prehrambene proizvodnje kroz uvođenje i sertifikaciju sistema bezbednosti i kvaliteta hrane, kao i organskih proizvoda, koji je na javnoj raspravi. Takođe, je skrenuta pažnja na nedovoljnu kontrolu rinfuzne organskih robe, te je, Nenad Novaković, iz OCS-a, sugerisao da se što više proizvoda pakuje uz oznaku farme i ostalih zakonom utvrđenih podataka.

Snježana Mitrović, je iznela i podatak da je još sedam projekata realizovano, ne samo iz organske poljoprivrede, već i drugih oblasti zaštite životne sredine, ali je isto toliko odbijeno ili nije isplaćeno, a ugovor je bio potpisan.

Bede Kalman, član Upravnog odbora, je izvestio da je Udruženje TERRA'S potpisalo Bio-povelju, te postalo član „Saveza ekopoljoprivrednika Karpatskog basena“ osnovanog, između

ostalog, sa ciljem udruživanja organizacija koje se bave ekopoljoprivredom, biokulturom u zemljama Karpatskog basena, te zaštite zajedničkih interesa organizacija koje čine Savez. Jelena Ivović, član Upravnog odbora, je izvestila da je TERRA'S uključen u rad Balkanske organske mreže (BON) osnovane radi regionalnog povezivanja u oblasti razvoja organske poljoprivrede u zemljama Jugoistočne Evrope.

Prezentujući Plan rada za 2013. godinu, Snježana Mitrović, je naglasila važnost uspostavljanja saradnje sa lokalnim samoupravama, posebno u Subotici. S tim u vezi, jedan od pravaca delovanja će biti izrada Akcionog plana razvoja organske poljoprivrede Grada Subotice i prerastanje BIOFEST-a u regionalnu sajamsku manifestaciju.

Udruženje TERRA'S je iniciralo izradu mega-projekta u koji bi bili uključeni lokalna samouprava preko LER-a i Službe za zaštitu životne sredine i održivi razvoj, zatim „Park-Palić“, „Palić-Ludaš“, Zavod za javno zdravlje i Otvoreni univerzitet. Izveštaj sa sastanka je prosleđen donosiocima od-

luka, a mega-projekat će biti baziran na tzv. „Akcionom planu u 12 tačaka“ izrađenim od strane stručnog tima. Njime je predviđeno i uvođenje organske poljoprivrede u zaštićena prirodna dobra, posebno parcele na obalama jezera. Inače, i dalje je jedan od prioritarnih zadataka kontinuirana edukacija poljoprivrednika i prosvetnih radnika.

Nakon prihvatanja oba izveštaja članovi Skupštine su podržali usvajanje Deklaracije „Grad Subotica bez GMO“ uz predlog da se prosledi i drugim opštinama iz kojih su članovi Skupštine. Na kraju je konstatovano da TERRA'S treba da nastavi sa lobi-ranjem u cilju poboljšanja uslova za razvoj organske poljoprivrede koja jeste razvojna šansa naše države, ali bez subvencija i uređenog zakonodavnog okvira, farmeri neće biti zainteresovani.

Kao novoprimiteljni članovi Udruženja TERRA'S predstavili su se „Velvet farma“ iz Čuruga zainteresovana za otkup organskih ratarskih kultura i firma „KFG Industrial group“ koja uvozi biološko đubrivo i oplemenjivač zemljišta Phylazonit CB i MC iz Mađarske.

SARADNJA GERONTOLOŠKI - TERRA'S

Udruženje TERRA'S i Gerontološki centar Subotica, su, 6. februara, potpisali Memorandum o saradnji, te započeli dogovore oko uvođenja organik obroka i u ovu ustanovu. U toku godine saradnja će se zasnivati na edukaciji štitičenika, zaposlenih i kuvara GC Subotica, o principima pravilne ishrane, te o značajnosti proizvoda organskog porekla. Nakon toga će uslediti manifestacija na kojoj će kuvari GC Subotica, imati priliku da pripreve obroke od organskih sirovina. Jelovnik suštinski neće biti menjan, ali će se određene sirovine nabavljati od lokalnih sertifikovanih organskih proizvođača, i na taj način uticati na poboljšanje zdravlja starije populacije, kao i na još jedno otvoreno tržište za poljoprivrednike, te siguran plasman njihovih proizvoda. Da podsetimo, Udruženje TERRA'S je 2011. godine uvelo organik obroke u PU „Naša radost“ putem projekta prekogranične saradnje Hrvatske i Srbije, te ovom prilikom nastavlja edukativne aktivnosti sa istim entuzijazmom. Osnovni cilj jeste proizvodnja i unapređenje organskih poljoprivrednih proizvoda, kvalitetniji i zdraviji život stanovništva i zaštita životne sredine. Takođe, prema najavi Snježane Mitrović, u planu je da se pokrene kampanja da Subotica bude grad bez GMO, za šta je dobila podršku direktora GC Subotica dr Nenada Ivaniševića koji je ujedno Odbornik u Skupštini Grada Subotice.

INICIJATIVA ZA DONOŠENJE DEKLARACIJE „GRAD SUBOTICA BEZ GMO“

Centar za ekologiju i održivi razvoj, CEKOR, Udruženje TERRA'S i Regionalni Arhus centar Subotica, su, 4. marta, prosledili čelnicima Gradske uprave na razmatranje Nacrta Deklaracije „Grad Subotica bez GMO“, sa predlogom da se usvoji u skladu sa Statutom Grada i Poslovníkom o radu Skupštine Grada Subotice.

Ovom Deklaracijom bi područje Grada Subotice proglasili za teritoriju na kojoj se ne proizvodi – odnosno ne gaji i ne obavlja promet GMO i proizvoda od GMO.

Sastavni deo ove Inicijative je Nacrt Deklaracije.

Nacrt može biti dobra osnova za uključivanje svih izabranih predstavnika građanki i građana naše lokalne samouprave, kao i nevladinih organizacija u pripremi Predloga Deklaracije i njenom razmatranju i usvajanju.

OBRAZLOŽENJE

Usvajanjem ove Deklaracije Skupština Grada Subotice:

- Pokazuje građanima da je zainteresovana za njihovo zdravlje i stanje u životnoj sredini;
- Definiše svoj pristup civilizacijskom izazovu u pogledu gajenja i prometa GMO;
- Označava svoju teritoriju kao prostor bez GMO i time, na određeni način, postaje predeo izuzetnih osobenosti pogodan za gajenje biljnih i životinjskih vrsta koje nisu GMO, a za kojima postoji povećana potreba sve mnogobrojnijeg stanovništva u Evropskoj uniji i šire;
- Prostori bez GMO imaju značajne ekološke i turističke vrednosti;
- Doprinosi doslednoj primeni postojećih propisa i izgradnji politike Republike Srbije u ovoj oblasti;
- Doprinosi obaveštavanju građana i donosi laca odluka o fenomenu GMO;
- Podržava tradicionalnu kontrolisanu i organsku proizvodnju u poljoprivredi i proizvodnji hrane i tradicionalne postupke oplemenjivanja i selekcije biljaka i životinja;
- Pridružuje se opštinama, gradovima, regijama i pokrajinama u Evropskoj uniji i svetu koje su donele ovakve i slične dokumente u nameri da spreče, zaustave ili ograniče širenje GMO;

NACRT

Na osnovu člana 190. Ustava Republike Srbije, člana 20. Zakona o lokalnoj samoupravi i člana _____Statuta Grada Subotice, Skupština Grada Subotice donosi:

DEKLARACIJU

ZA GRAD SUBOTICA BEZ GMO

Preambula

Polazeći od činjenice da je lokalna samouprava najbliža rešavanju problema životne sredine;

Naglašavajući da je život građanki i građana u središtu održivog razvoja naše lokalne zajednice i da se pitanja zaštite životne sredine najbolje rešavaju uz neposredno učešće građana;

Svesna da širenje tehnologije genetičkog inženjeringa, posebno transgenetskih metoda u okviru genetičkog inženjeringa i genetičkih modifikacija, i uvođenje (proizvodnja, promet i upotreba), živih GMO i proizvoda od GMO u našu životnu sredinu mogu da nanesu procenjivu štetu po prirodnu raznovrsnost naše životne sredine, kao i da izazovu nesagledive dugoročne rizike po zdravlje naših građana i građanki; Odlučna u nameri da sačuvamo biljne i životinjske vrste koje su osnova naše zdrave poljoprivrede i ishrane; Ističući da brani slobodu izbora semena i vrsta koje gajimo kao i nezavisnost naših poljoprivrednika od proizvođača i trgovaca GMO;

Uvažavajući rastuću zabrinutost građana i građanki u vezi sa nepostojanjem naučne sigurnosti, a kao i usled nedostajućih relevantnih naučnih informacija, zaključaka, istraživanja i znanja o rizicima i posledicama upotrebe GMO i proizvoda od GMO po očuvanje naših prirodnih resursa i uticaja na zdravlje ljudi;

Rešena da unapredi organsku, kontrolisanu tradicionalnu i konvencionalnu poljoprivredu, posebno podržavajući pravo i slobodu poljoprivrednika na prirodni odabir, klasično oplemenjivanje i ukrštanje, obnovu i zaštitu domaćih autohtonih sorti;

Odgovorna za dobrobit i zdravlje ljudi Grada Subotice, rukovodeći se razumnim

načelom predostrožnosti,

SKUPŠTINA GRADA SUBOTICE:

1. Prolašava teritoriju Grada Subotice za teritoriju bez proizvodnje, odnosno gajenja i prometa genetski modifikovanih organizama (GMO) i proizvoda od genetski modifikovanih organizama (proizvodi od GMO);

2. Obavezuje izvršne organe i organe uprave Grada Subotice da u skladu sa svojim ovlašćenjima doprinesu sprovođenju slova i duha ove Deklaracije, posebno u delu staranja o zaštiti životne sredine; zaštitu, unapređenju i korišćenju poljoprivrednog zemljišta; razvoju i unapređenju turizma, ugostiteljstva i trgovine; zdravstvenoj zaštiti i planiranju razvoja;

3. Poziva Narodnu skupštinu Srbije i Vladu Srbije da i nadalje primenjuje postojeće propise iz ove oblasti uz njihovo preciziranje i usaglašavanje i sa stavovima ove Deklaracije i budu privrženi nameri da Srbija ostane područje bez proizvodnje -odnosno gajenja i prometa GMO i proizvoda od GMO;

4. Obavezuje se da će:

- Se sva pitanja u vezi primene Deklaracije rešavati uz neposredno učešće građana; - Doprinositi primeni postojećih propisa, planova i programa iz ove oblasti kao i njihovom preciziranju i usaglašavanju sa stavovima Deklaracije;

- Stvarati uslove za unapređenje rada lokalnih organa, organizacija i institucija neophodnih za primenu propisa iz ove oblasti;

5. Pridružuje se i podržava predstavnička tela opština, regija i gradova u Evropskoj uniji i svetu koja su već proglasila svoje teritorije za teritorije bez GMO (GMO free zone) u želji da sa njima razvija saradnju na ovom polju delovanja i odgovornosti.

KEZDEMENJEZÁS A "GMO MENTES SZABADKA VÁROS" NYILATKOZAT ELFOGADÁSÁRA

Az Ökológiai és Fenntartható Fejlődési Központ - CEKOR, a TERRA'S Egyesület és a Szabadkai Regionális Aarhus Központ március 4.-én továbbította a Városi Közigazgatás vezetőinek megfontolásra a "GMO mentes Szabadka Város" Nyilatkozat Tervezetét, azzal a javaslattal, hogy azt fogadják el összhangban a Város Alapszabályzatával és Szabadka Város Képviselő-testületének működési Szabályzatával.

Ezzel a Nyilatkozattal Szabadka Város területét olyan területté nyilvánítanak melyen nem állítanak elő - illetve nem termelnek és nem forgalmazznak GMO-t és GMO termékeket.

Ezen kezdeményezés részét képezi a Nyilatkozat Tervezete.

A Tervezet jó alapul szolgálhat helyi önkormányzatunk polgárai és civil szervezetei megválasztott képviselőinek részvételére a Nyilatkozat Javaslat előkészítésében, valamint annak megvitatásában és elfogadásában.

INDOKLÁS

A Nyilatkozat elfogadásával Szabadka Város Képviselő -testülete:

- Bizonyítja polgárainak, hogy érdekli azok egészsége és a környezet állapota;
- Meghatározza viszonyulását a civilizációs kihíváshoz a GMO termelése és forgalmazása tekintetében;
- Saját területét GMO mentes területté nyilvánítja és ezzel, bizonyos módon, rendkívüli tulajdonságokkal rendelkező területté válik, mely alkalmas a nem GMO növény és állat fajok tenyésztésére, amelyek iránt nagy a kereslet az Európai Unió és tágabb régió egyre számosabb lakosának körében;
- A GMO mentes területeknek jelentős ökológiai és idegenforgalmi értékeik van;
- Hozzájárul a meglévő előírások következetes alkalmazásához és a Szerb Köztársaság politikájának kialakításához ezen területen;
- Hozzájárul a polgárok és döntéshozók tájékoztatásához a GMO jelenséggel kapcsolatban;
- Támogatja a hagyományos, ellenőrzött és organikus termelést a mezőgazdaságban és élelmiszertermelésben, valamint a növények és állatok tenyésztésének és szelekciójának hagyományos eljárásait;
- Csatlakozik az Európai Unió és a világ más községeihez, városaihoz, régióihoz és tartományaihoz, melyek már elfogadtak ilyen vagy hasonló dokumentumokat azzal a szándékkal, hogy megakadályozzák, megállítsák vagy korlátozzák a GMO terjedését;

TERVEZET

A Szerb Köztársaság Alkotmányának 190. cikkelye, a Helyi Önkormányzatokról szóló Törvény 20. cikkelye és Szabadka Város Alapszabályzatának cikkelye alapján,

Szabadka Város Képviselő-testülete elfogadja a:

NYILATKOZATOT

SZABADKA VÁROS GMO MENTESSÉGÉRŐL

Preambulum

Kiindulva abból a tényből, hogy a helyi önkormányzat áll legközelebb a környezetvédelmi problémák megoldásához;

Hangsúlyozva, hogy a polgárok élete áll helyi önkormányzatunk fenntartható fejlődésének középpontjában, valamint, hogy a környezetvédelmi problémákat leghatékonyabban a polgárok közvetlen részvételével lehet megoldani;

Tudatában annak, hogy a genetikai engineering technológiáinak, de különösen a genetikai engineering keretében történő transzgenetikai eljárás és genetikai módosítások elterjedése, valamint az élő GMO és GMO-ból készült termékek bevezetése (termelése, forgalmazása és fogyasztása) környezetünkbe felbecsülhetetlen kárt okozhatnak környezetünk természetes biodiverzitására nézve, továbbá előre nem látható hosszútávú kockázatokat okoznak polgáraink egészségének tekintetében;

Határozott szándékkal, hogy megőrizzük azokat a növény és állatfajokat, melyek alapját képezik egészséges mezőgazdaságunknak és táplálkozásunknak;

Kiemelve, hogy védi az általunk termesztett magok és fajok szabad választását, továbbá mezőgazdaszaink függetlenségét a GMO termelőktől és kereskedőktől;

Figyelembe véve polgáraink növekvő aggodalmát a tudományos bizonyosság hiányából, valamint GMO és GMO-ból készült termékek alkalmazásának természetes erőforrásainkra és az emberek egészségére gyakorolt kockázataira és következményeire vonatkozó hiányos releváns tudományos információkból, következtetésekből, kutatásokból adódóan;

Eltökéltén, hogy fejlesse az organikus, ellenőrzött hagyományos és konvencionális mezőgazdaságot, külön támogatva a mezőgazdászok jogát és szabadságát a természetes szelekcióra, hagyományos nemesítésre és keresztezésre, a hazai őshonos fajták újraahonosítására és védelmére;

Felülősséget vállalva Szabadka Város polgárainak jólétéért és egészségéért, az elővigyázatosság ésszerű elvétől vezélve,

SZABADKA VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETE:

1. Szabadka Város területét olyan területté nyilvánítja, ahol nem állítanak elő, illetve nem termelnek és nem forgalmazznak genetikailag módosított szervezetet (GMO) és genetikailag módosított szervezetből készült termékeket (GMO termékeket) ;

2. Kötelieli Szabadka Város Végrehajtó és Közigazgatási Szerveit, hogy meghatalmazásaikkal összhangban járuljonak hozzá ezen Nyilatkozat szövegének és szellemének megvalósításához, különösen a környezetvédelemről való gondoskodás; a mezőgazdasági területek védelme, fejlesztése és használata; az idegenforgalom, vendéglátás és kereskedelem fejlesztése; egészségvédelem és fejlesztés tervezés tekintetében;

3. Felszólítja a Szerb parlamentet és a Szerb Kormányt, hogy továbbra is alkalmazza a meglévő előírásokat ezen a területen, azok pontosításával és ezen Nyilatkozattal történő összehangolásával, maradjonak következetesek azon szándékukban, hogy Szerbia maradjon GMO előállítás - illetve termelés és forgalmazás, valamint GMO-ból származó termék mentes terület;

4. Kötelieli magát arra, hogy

- A Nyilatkozat alkalmazásával kapcsolatos össz felmerülő kérdést a polgárok közvetlen részvételével oldja meg;

- Hozzájárul a meglévő, erre a területre vonatkozó előírások, tervek és programok alkalmazásához, valamint azok pontosításához és a Nyilatkozattal történő összehangolásához;

- Megteremtí a feltételeket az ezen területre vonatkozó előírások alkalmazásához elengedhetetlen helyi szervek, szervezetek és intézmények munkájának fejlesztéséhez;

5. Csatlakozik és támogatja képviselő szerveit az Európai Unió és a világ olyan községeinek, régióinak és városainak melyek már GMO mentessé nyilvánították területeiket(GMO free zone), azzal a szándékkal, hogy együttműködést alakítson ki velük a tevékenység és felelősség ezen területén.